

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gliwicach

NS-BW.9010.7.2026

Gliwice, 2026-03-11

Ocena obszarowa jakości wody dla gminy Toszek w 2025 r.

Na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 416)
- § 23 ust. 1, 2, ust. 3 pkt 2, ust. 4 pkt 1, ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294),

po przeanalizowaniu sprawozdań z badań próbek wody, pobranych w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznej w 2025 r. z urządzeń wodociągowych oraz z punktów zgodności usytuowanych na sieci wodociągowej, wydanych ocen okresowych, podejmowanych działań naprawczych, prowadzonego nadzoru, o którym stanowi § 20 ww. rozporządzenia, przekazuję informację dotyczącą oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z uwzględnieniem szacowania ryzyka zdrowotnego na terenie gminy Toszek.

- Ludność zaopatrywana w wodę - ok. 8691 osób
- Ilość dostarczanej wody - 1304,6 m³/d
- Za dystrybucję wody na terenie gminy odpowiada REMONDIS Aqua Toszek Sp. z o.o. przy ul. Górnośląskiej 2 w Toszku, natomiast w przypadku ujęcia indywidualnego - SP ZOZ Szpital Psychiatryczny w Toszku przy ul. Gliwickiej 5

REMONDIS Aqua Toszek Sp. z o.o. eksploatuje własne ujęcia głębinowe dla których wyznaczono następujące strefy zaopatrzenia w wodę:

- Strefa zaopatrzenia w wodę Toszek
- Strefa zaopatrzenia w wodę Kotulin
- Strefa zaopatrzenia w wodę Płużniczka
- Strefa zaopatrzenia w wodę Paczyna

Ponadto przedsiębiorstwo dokonuje zakupu wody od innych producentów posiadających własne ujęcia wód podziemnych, tj.:

- Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudzińcu przy ul. Leśnej 6 dla strefy zaopatrzenia w wodę Proboszczowice,
- Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Gminy Wielowieś przy ul. Lipowej 14 w Sierotach dla strefy zaopatrzenia w wodę Kotliszowice/Wilkowiczki,
- Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. przy ul. Wojewódzkiej 19 w Katowicach dla strefy zaopatrzenia w wodę Paczynka/Mikoszowina.

Niezależnie od powyższego Szpital Psychiatryczny w Toszku eksploatuje własne ujęcie wód podziemnych, stanowiące odrębną strefę zaopatrzenia w wodę:

- Strefa zaopatrzenia w wodę Szpital Toszek.

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gliwicach
ul. Banacha 4
44-100 Gliwice
+48 32 338 05 00
psse.gliwice@sanepid.gov.pl
adres e-Doręczeń: AE:PL-26493-58203-EAJVB-24

Tabela 1. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Toszek

Lp.	Źródło wody	Produkcja/zakup wody [m ³ /d]	Ludność zaopatrywana w wodę	Zaopatrywane miejscowości
1	SUW Toszek	672,7	4457	Toszek, Sarnów, Pisarzowice, Ciochowice, Boguszyce
2	SUW Paczyna	288,1	1781	Paczyna, Pniów
3	SUW Płużniczka	93,7	535	Płużniczka, Pawłowice, Ligota Toszecka
4	SUW Kotulin	110	1145	Kotulin
5	Zakup od ZBGKiM w Rudzińcu (SUW Chechło)	14,9	131	Proboszczowice
6	Zakup od ZBGKiM Gminy Wielowieś (SUW Wiśnicze)	46,2	429	Kotliszowice, Wilkowiczki
7	Paczynka/Mikoszowina (GPW strefa zasilania „Studnie Pyskowickie”)	6,4	54	Paczynka
8	SUW Szpital Psychiatryczny	72,6	159 mieszkańców stałych (łącznie ok. 1 137 osób przebywających w obiekcie)	Szpital w Toszku (potrzeby szpitala, budynki mieszkalne)

Szpital Psychiatryczny w Toszku posiada własne ujęcie wód podziemnych z utworów karbonu dolnego. Proces uzdatniania wody obejmuje napowietrzanie oraz filtrację na filtrach ciśnieniowych (złoża piaskowo-żwirowe oraz złożo aktywne). Dezynfekcja prowadzona jest w sposób ciągły przy użyciu stabilizowanego podchlorynu sodu. Alternatywnym źródłem zaopatrzenia obiektu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi jest wodociąg miejski „Toszek”, zarządzany przez REMONDIS Aqua Toszek Sp. z o.o. W 2025 r. średni dobowy zakup wody wyniósł 16,7 m³/d.

Woda dostarczana na terenie gminy Toszek pochodzi wyłącznie z ujęć wód podziemnych. Wody te, z uwagi na lokalne uwarunkowania hydrogeologiczne, charakteryzują się naturalnie podwyższoną zawartością związków żelaza i manganu, typową dla wód podziemnych eksploatowanych na tym obszarze.

Stacje Uzdatniania Wody w Toszku, Paczynie oraz Płużniczce eksploatują wody z utworów czwartorzędowych (w Toszku częściowo również trzeciorzędowych), natomiast Stacja Uzdatniania Wody w Kotulinie zasilana jest wodą z utworów karbonu.

W poszczególnych stacjach eksploatowane są:

- SUW Toszek – 2 studnie głębinowe,
- SUW Paczyna – 2 studnie głębinowe,
- SUW Kotulin – 2 studnie głębinowe,
- SUW Płużniczka – 1 studnia głębinowa.

Proces uzdatniania wody na wszystkich stacjach obejmuje napowietrzanie (aerację) w celu utlenienia żelaza i manganu, a następnie filtrację na złożach piaskowo-żwirowych, co zapewnia skuteczne usunięcie wytrąconych związków tych pierwiastków.

Na Stacji Uzdatniania Wody w Toszku dodatkowo stosowany jest proces koagulacji i flokulacji, wspomagający efektywność usuwania zanieczyszczeń oraz poprawę parametrów fizykochemicznych wody.

Dezynfekcja prowadzona jest okresowo (profilaktycznie), z zastosowaniem podchlorynu sodu, w zależności od potrzeb technologicznych oraz wyników monitoringu jakości wody. Przeprowadzone kontrole sanitarne stacji uzdatniania wody, w trakcie których dokonano oceny stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego urządzeń wodociągowych, nie wykazały uchybień.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o. zgodnie z ustalonym harmonogramem na 2025 r. pobrano:

- 38 próbek do badań mikrobiologicznych,
- 37 próbek do badań fizykochemicznych.

Ponadto w ramach nadzoru sanitarnego upoważnieni Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach zgodnie z ustalonym planem pracy na 2025 r., w ramach badań kontrolnych oraz w ramach wzmożonego nadzoru nad jakością wody pobrali:

- 35 próbek do badań mikrobiologicznych,
- 42 próbek do badań fizykochemicznych.

Tabela 2. Zakres badanych parametrów

parametry mikrobiologiczne i wskaźnikowe
bakterie grupy coli, <i>Escherichia coli</i> , ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72h, enterokoki, <i>Clostridium perfringens</i>
parametry wskaźnikowe organoleptyczne i fizykochemiczne
mętność, barwa, zapach, smak, pH, przewodność właściwa, amonowy jon, żelazo, mangan, siarczany, sól, glin, utlenialność, chlorki, temperatura, OWO
parametry chemiczne
twardość, azotyny, azotany, wapń, magnez, fluorki, chlor wolny, ozon, antymon, arsen, bar, bor, chrom, cynk, kadm, miedź, nikiel, ołów, rtęć, selen, srebro, stront, uran, wanad, potas, chloroform, bromodichlorometan, dibromochlorometan, bromoform, Σ THM, trichloroeten, tetrachloroeten, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, 1,2-dichloroetan, tetrachlorometan, benzen, 1,2,3-trichlorobenzen, 1,2,4-trichlorobenzen, 1,3,5-trichlorobenzen, Σ trichlorobenzenów, toluen, etylobenzen, Σ o-,m-,p-ksylenów, akryloamid, chlorek winylu, epichlorohydryna, bromiany, cyjanki, chloramina, suma chloranów i chlorynów, benzo(a)piren, Σ WWA, pestycydy chloroorganiczne – suma, Σ pestycydów, epoksyd heptachloru B, dieldryna, aldryna, HCB, α-HCH, β-HCH, γ-HCH, heptachlor, pp'-DDE, pp'-DDD, DMDT, endryna, izodryna, Σ epoksyd heptachloru, Σ HCH, Σ DDT, endosulfan

Na podstawie wyników badań stwierdzono, że wszystkie pobrane próbki wody w strefach zaopatrzenia: Kotulin, Paczyna i Proboszczowice spełniały wymagania określone w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia, w zakresie: parametrów mikrobiologicznych i wskaźnikowych mikrobiologicznych, parametrów chemicznych i dodatkowych

chemicznych, parametrów wskaźnikowych organoleptycznych oraz fizykochemicznych, zgodnie z częścią A - tabela 1, częścią B, częścią C - tabele 1 i 2 oraz częścią D - tabele 1 i 2. W 2025 r. nie stwierdzono trwałego pogorszenia jakości wody w żadnej ze stref zaopatrzenia.

Tabela 3. Zestawienie próbek wody pobranych w 2025 r. – nadzór prowadzony przez PPIS w Gliwicach / Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o.

Lp.	Nazwa punktu poboru	Ilość pobranych próbek do badań	Liczba próbek przekraczających wartości parametryczne	Parametry przekroczone	Wartość przekroczenia	Wartość parametryczna
		PPIS				
		REMONDIS				
		bakteriologiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]				
fizykochemiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]						
Strefa zaopatrzenia w wodę Toszek						
1.	SUW Toszek	1 / 1	0 / 0	-	-	-
		1 / 1	0 / 0	-	-	-
2.	Urząd Miejski ul. Chrobrego Toszek	2 / 3	0 / 0	-	-	-
		4 / 3	0 / 1	mętność	1,6 NTU	1 NTU*
3.	obiekt ul. Wiejska Sarnów	2 / 2	0 / 0	-	-	-
		2 / 2	0 / 0	-	-	-
4.	Dom ul. Szkolna Ciochowice	2 / 2	0 / 0	-	-	-
		3 / 2	0 / 1	mętność	1,2 NTU	1 NTU*
5.	Rada sołecka ul. Wiejska Pisarzowice	2 / 2	0 / 0	-	-	-
		3 / 2	0 / 0	-	-	-
6.	Instalacja wewnętrzna interwencja	0 / 2	0 / 1	ogólna liczba mikroorganiz.	>300 jtk/1 ml	200 jtk/1 ml **
		0 / 1	0 / 0	-	-	-
Strefa zaopatrzenia w wodę Płużniczka						
1.	SUW Płużniczka	1 / 2	0 / 0	-	-	-
		2 / 2	0 / 0	-	-	-
2.	SODO ul. Wiejska Pawłowice	5 / 6	0 / 0	-	-	-
		6 / 6	0 / 1	mętność żelazo chrom	1,4 NTU 220 µg/l 180 µg/l***	1 NTU* 200 µg/l 50 µg/l

* Akceptowalna przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian. Zalecany zakres wartości do 1,0 NTU.

** Bez nieprawidłowych zmian. Zaleca się, aby ogólna liczba mikroorganizmów nie przekraczała 200 jtk /1 ml w kranie konsumenta

*** reklamacja wyniku- brak potwierdzenia

Tabela 3 cd. Zestawienie próbek wody pobranych w 2025 r. – nadzór prowadzony przez PPIS w Gliwicach / Remondis Aqua Toszek Sp. z o.o.

Lp.	Nazwa punktu poboru	Ilość pobranych próbek do badań	Liczba próbek przekraczających wartości parametryczne	Parametry przekroczone	Wartość przekroczenia	Wartość parametryczna
		PPIS				
		REMONDIS				
		bakteriologiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]				
fizykochemiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]						
Strefa zaopatrzenia w wodę Kotulin						
1.	SUW Kotulin	1 / 1	0 / 0	-	-	-
		1 / 1	0 / 0	-	-	-
2.	ul. Gliwicka 13 Kotulin	5 / 5	0 / 0	-	-	-
		5 / 5	0 / 0	-	-	-
Strefa zaopatrzenia w wodę Paczyna						
1.	SUW Paczyna	1 / 1	0 / 0	-	-	-
		1 / 1	0 / 0	-	-	-
2.	Szkoła Podstawowa ul. Szkolna Pniów	4 / 4	0 / 0	-	-	-
		4 / 4	0 / 0	-	-	-
Strefa zaopatrzenia w wodę Paczynka/Mikoszowina						
1.	obiekt ul. Wiejska Paczynka	3 / 1	0 / 0	-	-	-
		4 / 1	0 / 0	-	-	-
Strefa zaopatrzenia w wodę Kotliszowice/Wilkowiczki						
1.	Świetlica ul. Szkolna Kotliszowice	3 / 3	0 / 0	-	-	-
		3 / 3	0 / 1	mętność żelazo	1,4 NTU 215 µg/l	1 NTU* 200 µg/l
Strefa zaopatrzenia w wodę Proboszczowice						
1.	Świetlica ul. Wiejska Proboszczowice	3 / 3	0 / 0	-	-	-
		3 / 3	0 / 0	-	-	-

* Akceptowalna przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian. Zalecany zakres wartości do 1,0 NTU.

Strefa zaopatrzenia w wodę Toszek.

W próbkach wody pobranych w grudniu do badań laboratoryjnych w ramach kontroli wewnętrznej wykazano podwyższoną wartość parametryczną ustaloną dla mętności w punktach zgodności zlokalizowanych na sieci wodociągowej w Toszku (1,6 NTU; wartość zalecana do 1 NTU) oraz Ciochowicach (1,2 NTU). Zgodnie z pismem przedsiębiorstwa w ramach działań naprawczych przepłukano sieć wodociągową

w okolicach punktów zgodności. Prawdopodobną przyczyną wystąpienia nieprawidłowości była chwilowa zmiana warunków hydraulicznych w sieci wodociągowej, powodująca wzruszenie zalegających osadów, przy jednoczesnym niewystarczającym przepłukaniu instalacji przed poborem próbek. W analizowanym okresie do Spółki nie wpłynęło żadne zgłoszenie dotyczące pogorszenia jakości wody. Próbki wody pobrane w ramach badań kontrolnych przez upoważnionego przedstawiciela Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach w grudniu nie wykazały nieprawidłowości.

Podwyższona mętność stanowi parametr wskaźnikowy i nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi, może jednak wpływać na akceptowalność wody oraz pośrednio oddziaływać na skuteczność dezynfekcji. Z tego względu wskazane jest utrzymywanie jej na możliwie niskim poziomie, najlepiej poniżej 1,0 NTU.

Ponadto w ramach wzmożonego nadzoru sanitarnego pobrano dwie próbki wody do badań fizykochemicznych w zakresie siarczanów z punktów zgodności zlokalizowanych na sieci wodociągowej w Toszku i Pisarzowicach, w związku ze zbyt długim oczekiwaniem na realizację badania przez laboratorium zewnętrzne (kwestionowane sprawozdanie).

W 2025 r. na terenie gminy Toszek wniesiono 1 interwencję. W sierpniu z uwagi na zgłoszenie dotyczące pogorszenia jakości wody (żółta barwa oraz nieakceptowalny zapach), przedsiębiorstwo poinformowało, iż w okresie poprzedzającym zgłoszenie w pobliżu wystąpiła awaria sieci wodociągowej. Po dwukrotnym przepłukaniu sieci wodociągowej w ramach kontroli wewnętrznej pobrano 1 próbkę wody do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych w lokalu mieszkalnym u osoby wnoszącej zastrzeżenia. Analiza laboratoryjna wykazała podwyższoną ogólną liczbę mikroorganizmów. W ramach działań naprawczych zwiększono stężenie dezynfekanta podawanego na stacji uzdatniania wody, przepłukano sieć wodociągową, przyłączy, a także instalację wewnętrzną budynku. Przeprowadzone badanie kontrolne nie potwierdziło nieprawidłowości.

Ogólna liczba mikroorganizmów oznaczana w temperaturze 22°C po 72 godzinach stanowi wskaźnik mikrobiologiczny niemający bezpośredniego odniesienia do bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, natomiast znajduje zastosowanie w ocenie skuteczności procesów uzdatniania oraz dezynfekcji wody. Drobnoustroje heterotroficzne obejmują zarówno mikroorganizmy stanowiące naturalną mikroflorę środowiska wodnego, jak i pochodzą z różnego rodzaju zanieczyszczeń. Podwyższone wartości tego parametru mogą świadczyć o dużej zawartości substancji organicznych w wodzie, niewystarczającej dezynfekcji bądź potencjalnej obecności biofilmu. Wskaźnik ten jest również przydatny w ocenie czystości i szczelności systemu dystrybucji wody.

Strefa zaopatrzenia w wodę Kotliszowice/Wilkowiczki

W październiku w punkcie zgodności zlokalizowanym w Kotliszowicach w jednej próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono podwyższoną wartość mętności (1,2 NTU, przy zalecanej wartości do 1 NTU) oraz żelaza (215 µg/l, przy wartości parametrycznej 200 µg/l). Kolejne badanie przeprowadzone w ramach kontroli urzędowej nie potwierdziło występowania nieprawidłowości.

Zalecana wartość parametryczna dla żelaza została ustalona w celu zapewnienia akceptowalności wody przez konsumentów oraz ochrony systemu dystrybucji.

Podwyższone stężenie żelaza może prowadzić do wytrącania się jego związków w postaci osadów o rdzawo-brunatnym zabarwieniu, powodujących pogorszenie cech organoleptycznych wody, takich jak zmiana barwy, wzrost mętności, metaliczny smak i zapach, a także może skutkować brudzeniem armatury i pranej odzieży. Obecność żelaza w ilości stwierdzonej w badanej próbce nie ma istotnego znaczenia z punktu widzenia bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów. Parametry te mają znaczenie głównie dla akceptowalności wody oraz prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucji.

Strefa zaopatrzenia w wodę Płużniczka

W związku ze stwierdzeniem w czerwcu podwyższonej wartości mętności (w punkcie zgodności zlokalizowanym na sieci wodociągowej w Pawłowicach zarządca pobrał próbki wody do badań kontrolnych w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych z ww. punktu oraz Stacji Uzdatniania Wody w Płużniczce. Analiza przedstawionych wyników badań nie wykazała nieprawidłowości. Kolejne badanie przeprowadzone w ramach wzmożonego nadzoru sanitarnego również wykazało zgodność badanych parametrów z normatywem.

W próbce wody pobranej pod koniec października przez zarządcę, stwierdzono podwyższoną wartość żelaza wynoszącą 220 µg/l, przy wartości parametrycznej 200 µg/l. Kolejne badanie przeprowadzone w ramach kontroli urzędowej nie wykazało nieprawidłowości. Charakter i poziom odchylenia nie miały istotnego znaczenia zdrowotnego, a parametry te mają charakter wskaźnikowy.

W związku z kwestionowanym wynikiem chromu w ramach wzmożonego nadzoru sanitarnego pobrano dwie próbki wody do badań fizykochemicznych w zakresie chromu z punktu zgodności w Pawłowicach oraz stacji uzdatniania wody. Analiza nie wykazała nieprawidłowości w powyższym zakresie.

W strefie zaopatrzenia w wodę Paczynka/Mikoszowina w ramach wzmożonego nadzoru sanitarnego przeprowadzono badania w związku z kwestionowanym wynikiem ołowiu w próbce pobranej w Mikoszowinie. Badania kontrolne nie potwierdziły przekroczenia, co wskazuje na błąd analityczny.

Stwierdzone w 2025 r. nieprawidłowości miały charakter jednostkowy i przejściowy, nie wpływały na ogólną ocenę przydatności wody do spożycia oraz nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia mieszkańców gminy Toszek.

Pozostałe analizy laboratoryjne próbek wody wykazały, iż woda w badanym zakresie pod względem parametrów mikrobiologicznych i wskaźnikowych mikrobiologicznych, chemicznych i dodatkowych chemicznych oraz wskaźnikowych organoleptycznych i fizykochemicznych spełniała wymagania określone w części A w tabeli 1, części B, części C w tabelach 1 i 2 oraz części D w tabelach 1, 2 załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia.

Remondis Aqua Toszek Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Górnośląska 2 zgłosiła 1 awarię sieci wodociągowej skutkującą brakiem ciągłości dostaw.

Tabela 4. Zestawienie próbek wody pobranych w 2025 r. – nadzór prowadzony przez PPIS w Gliwicach / Szpital Psychiatryczny w Toszku

Lp	Nazwa punktu poboru	Ilość pobranych próbek do badań	Liczba próbek przekraczających wartości parametryczne	Parametry przekroczone	Wartość przekroczenia	Wartość parametryczna				
		PPIS								
		Szpital w Toszku								
		bakteriologiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]								
		fizykochemiczne [kontrola urzędowa / kontrola wewnętrzna]								
Szpital Psychiatryczny w Toszku - Stacja Uzdatniania Wody, punkty zgodności										
1.	Szpital Psychiatryczny w Toszku ul. Gliwicka 5	3 / 13	0 / 0	-	-	-				
		3 / 13	0 / 0	-	-	-				

Z indywidualnego ujęcia wody oraz punktów zgodności zlokalizowanych na terenie Szpitala Psychiatrycznego w Toszku pobrano ogółem:

- 16 próbek do badań mikrobiologicznych,
- 16 próbek do badań fizykochemicznych.

Na podstawie wyników badań stwierdzono, że pozostałe pobrane próbki wody spełniały wymagania określone w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia, w zakresie: parametrów mikrobiologicznych i wskaźnikowych mikrobiologicznych, parametrów chemicznych i dodatkowych chemicznych, parametrów wskaźnikowych organoleptycznych oraz fizykochemicznych, zgodnie z częścią A - tabela 1, częścią B, częścią C - tabele 1 i 2 oraz częścią D - tabele 1 i 2.

Woda dostarczana mieszkańcom gminy Toszek pochodzi wyłącznie z ujęć głębinowych. W badanych próbkach wody nie stwierdzono nieprawidłowych zakresów wartości parametrycznej twardości (60-500 mg CaCO₃/l), określonej w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294). Zalecenia dla twardości są określone ze względów zdrowotnych – jest to wartość pożądana dla zdrowia ludzkiego. Twardość wody jest skutkiem obecności szeregu różnych rozpuszczonych w niej jonów metali wielowartościowych, zwłaszcza kationów magnezu i wapnia, dlatego zwykle wyraża się ją w mg węglanu wapnia na litr. Stopień twardości wody do spożycia jest ważny z perspektywy jej organoleptycznej akceptowalności dla konsumentów, ale też ze względów ekonomicznych i technicznych. Woda do spożycia ma udział w dostarczaniu organizmowi wapnia i magnezu, co ma duże znaczenie dla osób, które przyjmują graniczne ilości tych pierwiastków. Zalecana wartość ze względów zdrowotnych dla magnezu wynosi 7–125 mg/l i została określona w ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

Tabela 5. Średnie wartości twardości, magnezu i wapnia na terenie gminy Toszek

miejsowość	twardość [mg/l]	magnez [mg/l]	wapń [mg/l]
Toszek, Sarnów, Pisarzowice, Ciochowice, Boguszyce	234	8	76
Paczyna, Pniów	298	13	106
Płużniczka, Pawłowice, Ligota Toszecka	288	12	106
Kotulin	202	10	64
Paczynka	292	33	64
Kotliszowice, Wilkowiczki	360	31	113
Proboszczowice	198	9	48
Szpital w Toszku	431	15	167

Podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz właściciele lub zarządcy budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej zgodnie z § 18 ww. rozporządzenia są zobowiązane do wykonania badań wody ciepłej pod kątem obecności bakterii *Legionella* sp. w instalacji ciepłej wody użytkowej. Wszystkie szczepy z rodzaju *Legionella* uznawane są za potencjalnie chorobotwórcze dla ludzi. Głównym patogenem przenoszonym przez wodę jest *L. pneumophila* odpowiedzialna za przypadki zachorowań na legionelozę, która może przebiegać jako postać płucna o ciężkim przebiegu (nazywana wówczas chorobą legionistów) z objawami zapalenia płuc, ciężkim stanem ogólnym, z wysoką gorączką, suchym kaszlem, zaburzeniami oddychania lub postacią pozapłucną, zwykle łagodną (najczęściej jako tzw. gorączka Pontiac) z objawami rzekomo-grypowymi np. dreszczami, bólami głowy i mięśni, zakażeniem górnych dróg oddechowych. Najbardziej narażoną grupą są osoby o obniżonej odporności oraz mężczyźni w wieku 40-70 lat. Czynniki ryzyka obejmują, m.in. palenie tytoniu, chorobę nowotworową, cukrzycę, przewlekłe choroby dróg oddechowych lub nerek.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządców obiektów pobrano 13 próbek wody ciepłej w 2 obiektach.

Analiza wyników badań wody ciepłej pobranej w obiekcie HG Hotel Restauracja przy ul. Rynek 13 w Toszku nie wykazała nieprawidłowości. Natomiast w obiekcie SP ZOZ Szpital Psychiatryczny w Toszku przy ul. Gliwickiej 5 stwierdzono punktowe skażenie w stopniu średnim bakteriami *Legionella* sp. Zarządca obiektu prowadził działania interwencyjne obejmujące znalezienie przyczyny oraz zmierzające do redukcji liczby bakterii *Legionella* sp. do wartości określonych w przepisach prawa. Badanie kontrolne zostanie przeprowadzone w 2026 r.

Na podstawie wydanych okresowych decyzji o jakości wody, po przeanalizowaniu sprawozdań z badań próbek wody pobranych z terenu gminy Toszek oraz podejmowanych działań naprawczych stwierdza się przydatność wody do spożycia w badanym zakresie w 2025 r.

Z wyrazami szacunku

Arleta Mrugała

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gliwicach

/dokument podpisano elektronicznie/

2026-03-11

Otrzymują:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Toszek
e-Doręczenia
2. REMONDIS Aqua Toszek Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
e-Doręczenia
3. SP ZOZ Szpital Psychiatryczny
e-Doręczenia
4. Starosta Gliwicki
e-Doręczenia
5. Prezes Wód Polskich
prezes@wody.gov.pl
6. NS-BW – aa